JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
L. A. GEELHOED
20 päivänä kesäkuuta 2002 [1]

I Johdanto

1. Tässä valituksessa Euroopan parlamentti vaatii kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-99/00, Samper vastaan Euroopan parlamentti, 3.5.2001 antaman tuomion (jäljempänä valituksenalainen tuomio). [2] Valituksenalaisella tuomiolla kumottiin parlamentin 9.6.1999 tekemä päätös, jolla Samper 1.1.1998 alkaen ylennettiin palkkaluokkaan A 4. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi näin yhden valittajan väitteistä. Samper väitti, että hänen ylennyksensä palkkaluokkaan A 4 olisi pitänyt tulla voimaan 1.1.1997 alkaen, koska sitä, että hän oli toiminut jaostopäällikkönä tuolloin jo kaksi vuotta, ei ollut otettu riittävästi huomioon. Euroopan parlamentti esittää kanteensa perusteiksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vääristellyt todistustosiseikkoja ja ylittänyt tuomioistuinvalvonnalle asetetut rajat.

1 — Alkuperäinen kieli: hollanti.

2 — Kok. H. 2001, s. I-A-111 ja II-507.

II Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

2. Riidan perusteena olevat tosiseikat, sellaisina kuin ne on esitetty valituksenalaisessa tuomiossa, voidaan tiivistää seuraavasti.

3. Sijoituttuaan sisäisessä kilpailussa soveltuvien hakijoiden luettelossa ensimmäiseksi Samper nimitettiin 21.2.1995 tehdyllä parlamentin päätöksellä 1.4.1995 alkaen Euroopan parlamentin Madridin tiedotustoimiston jaostopäälliköksi palkkaluokkaan A 3. Hän toimi tässä tehtävässä 18.3.1999 asti, jolloin yhteisöjen tuomioistuin asiassa C-304/97 P, Carbajo Ferrero vastaan parlamentti [3] kumosi parlamentin 21.2.1995 tekemän nimityspäätöksen.

4. Pannakseen tämän tuomion täytäntöön parlamentti totesi 14.4.1999 tekemällään päätöksellä Samperin nimityksen jaostopäälliköksi kumotuksi ja palautti 1.4.1995 alkaen hänen urakehityksensä palkkaluokkaan A 5, palkkatasolle 2.

3 — Kok. 1995, s. I-1749.

5. Nimittävä viranomainen ylensi 9.6.1999 tekemällään päätöksellä Samperin 1.1.1998 alkaen palkkaluokkaan A 4, palkkatasolle 1, ylennyskomitean yksimielisen lausunnon mukaisesti (jäljempänä riidanalainen päätös). Samper teki tästä päätöksestä 8.9.1999 valituksen, jonka parlamentin puhemies hylkäsi 20.1.2000.

6. Tämän jälkeen Samper valitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 20.4.2000 ja vaati sitä kumoamaan riidanalaisen päätöksen siltä osin, kuin siinä palkkaluokkaan A 4 ylentämisen päivämääräksi määrättiin 1.1.1998 eikä 1.1.1997. Samper esitti muun muassa, että tutkiessaan hänen ansioitaan parlamentti ei ollut ottanut riittävästi huomioon hänen toimintaansa Madridin tiedotustoimiston jaostopäällikkönä.

7. Valituksenalaisessa tuomiossa käsitellään yksinomaan tätä perustetta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan nimittävän viranomaisen tehtävänä on Samperin uran uudelleen määrittelyssä vertailla hänen vuoden 1997 ylennyskierrosta koskevia ansioitaan kaikkiin niihin virkamiehiin nähden, jotka todettiin kyseisenä arviointivuotena ylennyskelpoisiksi palkkaluokkaan A 4 ja erityisesti niihin virkamiehiin nähden, jotka kyseisenä arviointivuotena tosiasiallisesti ylennettiin palkkaluokkaan A 4 (valituksenalaisen tuomion 39 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tulee siihen tulokseen, että Samperin ansioita vertaillessaan nimittävä viranomainen teki ilmeisen arviointivirheen jättäessään ottamatta riittävästi huomioon, että Samper oli hoitanut jaostopäällikön tehtäviä menestyksellisesti kaksi vuotta (valituksenalaisen tuomion 52 ja 53 kohta). Sen vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin siinä Samper ylennettiin palkkaluokkaan A 4 vasta 1.2.1998 alkaen (valituksenalaisen tuomion 54 kohta).

8. Valituksessa, joka saapui tuomioistuimeen 13.7.2001, parlamentti vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion ja ratkaisemaan asian lopullisesti hyläten Samperin kumoamiskanteen perusteettomana. Valittaja vaatii vaihtoehtoisesti palauttamaan asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen Samperin kumoamiskanteen uudelleen käsittelemistä varten. Parlamentti vaatii yhteisöjen tuomioistuinta myös päättämään oikeudenkäyntikuluista lain mukaisesti.

9. Samper vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan valituksen, koska sitä ei selvästikään voida ottaa tutkittavaksi, tai vaihtoehtoisesti, koska se on perusteeton. Samper vaatii yhteisöjen tuomioistuinta joka tapauksessa vahvistamaan valituksenalaisen tuomion ja velvoittamaan parlamentin korvaamaan täysimääräisesti kulut, jotka ovat aiheutuneet molempien oikeusasteiden oikeudenkäyntimenettelyistä.

10. Asiassa ei ole pidetty suullista käsittelyä.

11. Jäljempänä käsittelen ensimmäiseksi valituksen tutkittavaksi ottamista kokonaisuudessaan, ja tarkastelen sitten parlamentin toista kanneperustetta, joka koskee tuomioistuinvalvonnan rajoja. Ensimmäistä kanneperustetta ei tarvitse tämän jälkeen tarkastella. Tässä kanneperusteessa parlamentti väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt eräät tosiseikat virheellisesti, mikä aiheuttaa sellaisen oikeudellisen virheen, joka on perusteena yhteisöjen tuomioistuimelle valituksenalaisen tuomion kumoamiseksi. Kyse on tavasta, jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ilmoittaa valituksenalaisen tuomion 40 kohdassa vuoden 1997 ylennyskauden "ratkaisevan" perusteen; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 46 ja 47 kohdassa esittämästä lausumasta, jonka mukaan ylennyskomitea oli erehtynyt olettaessaan valittajalla olleen sopeutumisvaikeuksia hoitaessaan päällikön tehtäviä, ja 48 kohdassa esitetystä lausumasta, jonka mukaan ylennyskomitean näkemys perustuu yksinomaan arviointikertomuksissa annettuihin arvosanoihin. Mielestäni nämä ensimmäisen kanneperusteen osat, jos ne voidaan ottaa tutkittaviksi, ovat yhteydessä toisessa kanneperusteessa esitettyihin väitteisiin.

III Valituksen tutkittavaksi ottaminen

A *Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut*

12. Samper väittää, että parlamentilla ei ole valitukseen liittyvää oikeussuojan tarvetta. Parlamentti nimitti hänet 31.7.2001 tekemällään päätöksellä 1.1.1997 alkaen palkkaluokkaan A 4.[4] Samperin mukaan kyse on nimittävän viranomaisen itsenäisestä toimenpiteestä, joka ei mitenkään liity ensimmäisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanoon. Tuomiossa parlamenttia ei nimittäin velvoiteta ylentämään häntä 1.1.1997 alkaen. Valitusta kokonaisuudessaan ei hänen mukaansa sen vuoksi voida ottaa tutkittavaksi.

13. Parlamentti kiistää tämän näkemyksen. Valituksenalaisessa 3.5.2001 annetussa tuomiossa, jonka tuomiolauselmaa on tulkittava yhdessä sen perustelujen kanssa, nimittävälle viranomaiselle ei sen mukaan jätetä täytäntöönpanotoimenpidettä koskevaa harkinnanvaraa lainkaan, kun otetaan huomioon erityisesti 54 kohta, jonka mukaan riidanalainen päätös on kumottava siltä osin, kuin valittajaa ei ole ylennetty 1.1.1997 alkaen palkkaluokkaan A 4. Parlamentti lisää tähän, että parlamentin oikeussuojan tarve liittyy ensinnäkin suojautumiseen mahdolliselta vahingonkorvauskanteelta, jonka Samper voisi nostaa, ja toisaalta mahdollisuuteen periä häneltä takaisin palkka, joka hänelle maksettiin takautuvasti valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanemiseksi. Lisäksi parlamentti huomauttaa, että parlamentin 16.8.2001 päivätyssä kirjeessä Samperille todetaan nimenomaan, että hänen ylentämisensä 1.1.1997 alkaen palkkaluokkaan A 4 tapahtui valituksenalaisen tuomion täytäntöönpanemiseksi eikä näin ollen nimittävän viranomaisen oman harkinnan mukaan.

4 — Hänet ylennettiin 2.8.2001 tehdyllä päätöksellä 1.6.2001 alkaen palkkaluokkaan A 3.

B *Asian arviointi*

14. Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että oikeussuojan tarpeen olemassaolo edellyttää, että valitus voi tuottaa valittajalle jotakin hyötyä. [5] Käsiteltävänä olevassa asiassa parlamentti hyötyisi jossakin määrin siitä, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaisi valituksenalaisen tuomion. Se suojaisi parlamenttia kaikkia vahingonkorvausvaatimuksia vastaan, joita Samper voi esittää sen vahingon osalta, jota hän voisi väittää kärsineensä nimittävän viranomaisen päätöksen vuoksi. [6] On lisäksi ajateltavissa, että siinä tapauksessa valituksenalainen tuomio kumottaisiin, parlamentti voisi vaatia takaisin Samperille maksetun ylimääräisen palkan, jos hänen vaatimuksensa ei tarvinnut välttämättä vaikuttaa 1.1.1997 alkaen vaan se saattoi vaikuttaa vasta 1.1.1998 alkaen.

15. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella minusta on varmaa, että vaatimus voidaan ottaa tutkittavaksi.

5 — Asia C-19/93 P, Rendo ym. v. komissio, tuomio 19.10.1995 (Kok. 1995, s. I-3319, 13 kohta) ja asia C-174/99 P, parlamentti v. Richard, tuomio 13.7.2000 (Kok. 2000, s. I-6189, 33 kohta).

6 — Edellä mainitussa asiassa parlamentti vastaan Richard annetun tuomion 34 kohta. Näin on huolimatta kyseisen päätöksen kumoamisesta muilla perusteilla kuin sillä, jota käsiteltiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa. Se, että vahingonkorvausvaatimus ei ole mahdoton, ilmenee siitä, että nopeammin yletessään Samperilla olisi ollut tilaisuus pyrkiä vielä uudemman kerran Euroopan parlamentin Madridin tiedotustoimiston jaostopäällikön tehtävään. Hänen ehdokkuuttaan ei nyt hyväksytty, koska hän ei ollut ylennyskelpoinen (ks. valituksenalaisen tuomion 17 kohta).

IV Tuomioistuinvallan rajojen ylittämistä koskeva kanneperuste

A *Asianosaisten pääasialliset väitteet ja niiden perustelut*

16. Parlamentti väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korvasi ylennyskomitean arvion esittämällä oman subjektiivisen arvionsa valittajan ansioista. Tämä on sen mielestä vakiintuneen oikeuskäytännön vastaista. [7]

17. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sen mukaan virheellisesti todennut kaksivaiheisen subjektiivisen arvion perusteella valituksenalaisen tuomion 53 ja 54 kohdassa, että valittaja toimi tiedotustoimiston päällikön virassa "menestyksellisesti" jättäen objektiivisesti vertaamatta valittajaa tämän kollegoihin.

18. Ensimmäisessä vaiheessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vertaili Samperin yhteispistemäärää ja hänen neljän kollegansa yhteispistemäärää. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei selittänyt, minkä vuoksi se tämän vertailun suoritti, mutta parlamentin mielestä on selvää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin haluasi kaventaa näiden viiden jaosto-

7 — Parlamentti viittaa erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 324/85, Boutellier v. komissio, 4.2.1987 antamaan tuomioon (Kok. 1987, s. 529).

päällikön pistemäärissä esiintyviä eroja. Parlamentin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittama vertailu on kuitenkin kahdessa suhteessa virheellinen.

19. Ensinnäkään sen mielestä virkamiesten ansioita ei voida mitenkään vertailla asianmukaisesti, jos heidän saamansa yhteispistemäärä jätetään kokonaan huomiotta. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan virkamiesten pistemäärien erot johtuivat heitä koskevien yleisarvioiden jostakin tietystä seikasta, on sen mukaan virheellinen. Kuten myös kyseisistä arviointikertomuksista ilmenee, kunkin virkamiehen saamaan pistemäärään laskettiin tosiasiallisesti yhteen ne pisteet, jotka hänelle annettiin niiden kahdeksan standardoidun arviointiperusteen mukaan, joista kertomuksen analyyttiset arviot muodostuivat.

20. Toisessa vaiheessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vertaili Samperista annettua yleisarvostelua — jota se luonnehti "erinomaiseksi" — kolmesta muusta samanlaisen arvostelun saaneesta jaostopäälliköstä esitettyyn arvioon. Tämän vertailun perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tuli siihen tulokseen, että yleisarvostelut olivat "vertailukelpoisia" (valituksenalaisen tuomion 45 kohdan viimeinen virke). Rajoittaessaan vertailun ainoastaan yleisarvosteluihin ja jättäessään huomiotta sen, että kyseiset kolme jaostopäällikköä olivat saaneet Samperia korkeamman pistemäärän, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki parlamentin mukaan saman virheen toisen kerran jättäessään vertailematta näiden jaostopäälliköiden ansioita.

21. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen subjektiivinen arvio, jonka mukaan Samper oli hoitanut jaostopäällikön tehtävänsä "menestyksellisesti", on vieläkin hatarampi, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittama vertailu oli toisessa vaiheessa lisäksi valikoiva. Se rajoittui kolmeen "vertailukelpoisen" yleisarvostelun saaneeseen kollegaan.

22. Parlamentti korostaa, mikä toinen seuraus on ilmaisusta "menestyksellisesti", jolla kuvataan tapaa, jolla Samper on hoitanut tehtävänsä. Korkeamman pistemäärän saaneiden muiden jaostopäälliköiden suorituksia kuvaamaan on vaikea löytää sopivaa sanaa. Parlamentti pohtii sitä, miten voidaan kuvata tehtävänsä vielä paremmin kuin "menestyksellisesti" hoitanutta henkilöä.

23. Todetessaan, että nimittävän viranomaisen olisi pitänyt antaa jaostopäällikön tehtävien hoitamisesta Samperille arvio "menestyksellisesti", ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin parlamentin mukaan näin ollen paitsi puuttui huomattavasti nimittävän viranomaisen laajaan harkinta-

valtaan myös jätti osoittamatta nimittävän viranomaisen tehneen ilmeisen arviointivirheen ja ylittäneen tälle harkintavallalle asetetut kohtuulliset rajat.

24. Lopuksi parlamentti väittää, että arvio, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti valituksenalaisen tuomion 52 ja 53 kohdassa, on virheellinen, sillä siinä nimittävän viranomaisen väitettiin jättäneen vaille riittävää huomiota ne tehtävät, joita valittaja oli hoitanut jaostopäällikkönä "menestyksellisesti" kahden vuoden ajan. Tämä subjektiivinen arvio ei anna aihetta tehdä sitä johtopäätöstä, että ylennyskomitea olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen.

25. Valituksenalaisen tuomion 50 kohdassa arvosteltiin menetelmää, jolla nimittävä viranomainen oli vertaillut asianomaisten henkilöiden hoitamia tehtäviä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan "yksikään seikka" ei antanut aihetta olettaa nimittävän viranomaisen tosiasiallisesti vertailleen Samperin ja muiden palkkaluokkaan A 4 ylennettyjen jaostopäälliköiden hoitamia tehtäviä.

26. Tämä arvostelu on parlamentin mukaan aiheeton. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nimittävällä viranomaisella on henkilöstösääntöjen mukainen toimivalta suorittaa vertailu käyttäen sopivimpana pitämäänsä menetelmää. Ylennyskomitean 19.5.1999 pitämän kokouksen pöytäkirjassa osoitetaan vaihe vaiheelta komitean noudattama päättely ja menetelmä selkeästi ja avoimesti. Siitä ilmenee parlamentin mukaan selkeästi, että Samperin uran uudelleen määrittelyä koskevat nimittävän viranomaisen päätökset tehtiin vertailemalla kaikkia asiaan vaikuttavia seikkoja, erityisesti arvosanoja, liikkuvuutta ja hoidettuja tehtäviä, virkaikää ja yhtäläisiä mahdollisuuksia. Koska eri virkamiesten ansiot olivat hyvin samankaltaiset, tarvittiin kaikkien seikkojen monitahoista arviointia. Vaikka kyse on hienosyisistä päätöksistä, sopivimman menetelmän mukaan tehty nimittävän viranomaisen päätös olla ylentämättä Samperia vuoden 1997 ylennyskierroksessa pysyi selvästi nimittävän viranomaisen harkintavallan rajoissa.

27. Se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin sovelsi toista menetelmää ja esitti oman subjektiivisen arvionsa, ei parlamentin mukaan riittänyt osoittamaan nimittävän viranomaisen päätöksen lainvastaisuutta.

28. Samper toteaa ensinnäkin, että parlamentin perustelut, jotka liittyvät toiseen kanneperusteeseen, koskevat yksinomaan tosiseikkoja eikä niitä voi esittää valituksessa.

29. Sen lisäksi Samper väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei korvannut nimittävän viranomaisen arviota esittäessään oman subjektiivisen arvionsa Samperin ansioista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen harjoittama tuomio-

istuinvalvonta rajoittui yksinkertaisesti nimittävän viranomaisen ilmeisten virheiden toteamiseen ja kyseisen päätöksen kumoamiseen.

30. Väitteeseen, jonka mukaan nimittävä viranomainen ei poikkeuksellisten seikkojen puuttuessa voinut ylentää Samperia vuoden 1997 ylennyksissä, vastaaja toteaa, että 30.7.2001 tekemällään päätöksellä nimittävä viranomainen päätti ylentää hänet kaikesta huolimatta 1.1.1997 alkaen. Tämän seikan hän väittää kumoavan suuren osan parlamentin toisessa kanneperusteessaan esittämistä perusteluista.

31. Vastauskirjelmässään parlamentti toistaa näkemyksenään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korvasi nimittävän viranomaisen arvion omalla arviollaan lähes täysin. Parlamentti vertaa esimerkinomaisesti eräitä nimittävän viranomaisen keskeisiä huomioita, joissa noudateltiin 19.5.1999 pidetyn ylennyskomitean ylimääräisen kokouksen pöytäkirjassa esitettyjä arvioita, eräisiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämiin arvioihin. Tämä vertailu osoittaa parlamentin mukaan sen, että luonnehtiessaan Samperista annettua arviota ensin ilmaisulla "erittäin hyvä" ja sitten ilmaisulla "erinomainen" ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin sovelsi omaa subjektiivista menetelmäänsä ja päätyi omaan lopulliseen subjektiiviseen arvioonsa, jonka mukaan kyseinen henkilö oli hoitanut tehtävänsä "menestyksellisesti". Parlamentti väittää, että valituksenalaisessa tuomiossa nimittävän viranomaisen ilmeiseksi arviointivirheeksi katsottiin näin ollen se, ettei se noudattanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen subjektiivista menetelmää, ettei se päätynyt samaan lopulliseen subjektiiviseen arvioon kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, ja lopuksi, että se jätti lopullisen arvion, jonka mukaan nimittävän viranomaisen oli mahdollista ylentää Samper 1.1.1997 alkaen, vaille (riittävää) huomiota. Parlamentti toistaa, että tällöin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ylitti yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistetut tuomioistuinvalvonnan rajat.

B *Asian arviointi*

32. Parlamentin kanne koskee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen väitettä, jonka mukaan nimittävä viranomainen ei ottanut huomioon ainakaan riittävästi sitä, että valittaja hoiti jaostopäällikön tehtäviään "menestyksellisesti" kahden vuoden ajan. Parlamentti väittää sen tehneen ilmeisen arviointivirheen. Se väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen korvanneen nimittävän viranomaisen tekemän, objektiivisten arviointiperusteiden mukaisen arvion omalla subjektiivisella arviollaan.

33. Kanneperuste voidaan mielestäni ottaa tutkittavaksi. Sen perusteena on nimittäin tosiseikkojen virheellinen luonnehdinta ja virheelliset perustelut. Kysymys ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion perustelujen puutteellisuudesta tai ristiriitaisuudesta on oikeuskysymys, minkä vuoksi se voi olla muutoksenhaun kohteena. [8]

8 — Asia C-446/00 P, Pascual Juan Cubero Vermurie v. komissio, tuomio 13.12.2001 (Kok. 2001, s. I-10315, 20 kohta).

34. Henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan ylentämisestä päättää nimittävä viranomainen ylennyskelpoisten virkamiesten ansioiden vertailun sekä heistä laadittujen arviointien perusteella.

35. Henkilöstösääntöjen 45 artiklan ulottuvuutta on käsitelty useaan otteeseen yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä, kun on tarkasteltu muun muassa sitä, mitä edellytyksiä voidaan asettaa nimittävän viranomaisen noudattamalle menettelylle ja harkintavallalle, sekä yhteisön lainkäyttöelinten — yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen — harjoittaman tuomioistuinvalvonnan rajoja.

36. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nimittävällä viranomaisella on *laaja harkintavalta* sen arvioidessa yksikön etua sekä ylennyspäätöksessä huomioon otettavien hakijoiden pätevyyttä ja ansioita henkilöstösääntöjen 45 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti korostanut sitä, että nimittävä viranomainen voi ylennyksistä päättäessään suorittaa vertailun "sen menetelmän mukaan, jota se pitää sopivimpana".[9] Se voi näin ollen ottaa huomioon erilaisia seikkoja ja asettaa ne tärkeysjärjestykseen oman mielensä mukaan.

37. Nimittävälle viranomaiselle myönnettyä harkintavaltaa rajoittaa kuitenkin se vaatimus, että hakijoiden ansioiden keskinäisen vertailun on tapahduttava huolellisesti ja puolueettomasti yksikön edun mukaisesti ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen mukaisesti.[10] Jos vuosittaisia ylennyksiä varten on vahvistettu menettely ja arviointimenetelmä, nimittävän viranomaisen on noudatettava näitä sääntöjä.[11] Jokainen ylennyskelpoinen virkamies voi odottaa, että ylennyskomitea vertaa hänen ansioitaan muiden kyseisessä palkkaluokassa olevien ylennyskelpoisten virkamiesten ansioihin.[12] Ylennyskomitean on suoritettava tätä varten tosiasiallinen vertailu kaikkiin ylennyskelpoisiin virkamiehiin eikä ainoastaan esimerkiksi asianomaisessa luettelossa parhaiten sijoittuvien virkamiesten ansioihin nähden.[13] Ylennyspäätösten edellytyksenä on se, että nimittävä viranomainen vertailee ylennyskelpoisten virkamiesten ansioita ja heitä koskevia arviointikertomuksia kunkin ylennyskierroksen yhteydessä. Tämän vertailun on ulotuttava tarvittavassa määrin meneillään olevaan ylennyskierrokseen liittyvää ajanjaksoa edeltäviin ajanjaksoihin, mutta sen on koskettava myös meneillään olevaan ylennyskierrokseen liittyvää ajanjaksoa.[14]

38. Tällä alalla tuomioistuinvalvonta on rajoitettava siihen kysymykseen, onko hal-

9 — Asia 62/75, De Wind v. komissio, 1.7.1976 (Kok. 1976, s. 1167, 17 kohta).

10 — Kuten myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu: ks. esim. asia T-182/99, Caravelis v. parlamentti, tuomio 8.5.2001 (Kok. 2001, s. II-1313, 33 kohta).

11 — Ks. esim. edellä mainitussa asiassa Cubero Vermurie v. komissio annettu tuomio. Tässä asiassa oli kyse viime kädessä siitä, oliko ylennyskomitea ottanut riittävästi huomioon tapauksen erityiset seikat soveltaessaan ylennysoppaassa vahvistettuja liikkuvuutta koskevia sääntöjä.

12 — Ks. em. asiassa Caravelis v. parlamentti annetun tuomion 33 kohta.

13 — Ks. esim. asiassa Caravelis v. parlamentti annetun tuomion 34 kohta.

14 — Edellä mainitussa asiassa Cubero Vermurie v. komissio annetun tuomion 36 kohta.

linto voinut päätyä ratkaisuunsa mahdollisuuksiaan ja keinojaan käyttäen *kohtuuden rajoissa* käyttämättä toimivaltaansa *ilmeisen virheellisesti*. Yhteisön lainkäyttöelin ei voi näin ollen korvata nimittävän viranomaisen arviota antamalla hakijoiden pätevyydestä ja ansioista oman arvionsa. [15] Yhteisön lainkäyttöelimen on näin ollen rajoituttava nimittävän viranomaisen suorittaman vertailun rajalliseen arviointiin, jolloin arvioinnin perustana voi olla erityisesti hyvän hallintotavan noudattaminen. Ratkaisu on lisäksi perusteltava siten, että valitusta käsiteltäessä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelut ovat selvästi asianosaisten ja yhteisöjen tuomioistuimen tiedossa.

39. Jotta voitaisiin ratkaista, ylittikö ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valituksenalaisessa tuomiossa toimivaltansa korvatessaan nimittävän viranomaisen arvion omalla arviollaan, kuten parlamentti väittää, on aluksi selvitettävä riidanalaisen päätöksen perustana oleva arviointimenetelmä.

40. Nimittävä viranomainen teki riidanalaisen päätöksen ylennyskomitean lausunnon perusteella, kuten on tapana. Asianomaisessa Samperia koskevassa päätöksessä arvioinnin suorittanut ylennyskomitea, joka on kokoonpanoltaan sekakomitea, päätyi yksimielisesti suosittelemaan, ettei valittajaa ylennetä vuoden 1997 ylennyksissä.

41. Ylennyskomitea noudatti käsiteltävänä olevassa asiassa arviointiperusteita, jotka on esitetty ylennysmenettelystä annetussa ilmoituksessa N:o 7, 1995 (joka koskee ylennyskelpoisten virkamiesten ansioiden arviointia). Siinä käsitellään ensisijaisesti arviointikertomuksia, jotka puolestaan perustuvat voimassa olevan, vuoden 1992 ylennyskomiteoille annetun sisäisen ohjeen liitteessä lueteltuihin kahdeksaan arviointiperusteeseen: tiedot, käsitys- ja harkintakyky, aloitekyky, järjestelykyky, työn laatu, työn säännöllisyys ja nopeus, ammatillinen vastuuntunto ja työpaikan ihmissuhteet. Vuoden 1995 ilmoituksessa näiden lisäksi tärkeitä arviointiperusteita ovat edellinen arviointikertomus, pääjohtajan mahdollinen suositus, hakijan mahdollinen liikkuvuus ja periaate, jonka mukaan ansioiltaan tasavertaisista hakijoista on annettava etusija naiselle niillä ura-alueilla, joilla naiset ovat aliedustettuina.

42. Asianomaisen ylennyskomitean noudattama menetelmä selviää sen 19.5.1999 pitämän ylimääräisen kokouksen pöytäkirjasta. Komitea sitoutui vertailemaan Samperin yleisiä ansioita muiden palkkaluokkaan A 4 ylennyskelpoisten virkamiesten ansioihin. Se päätti ottaa tässä vertailussa huomioon paitsi Samperin arviointikertomuksen myös hänen hoitamansa velvollisuudet ja tehtävät. Lisäksi

15 — Em. asiassa Boutellier annetun tuomion 6 kohta ja asia 282/81, Ragusa v. komissio, tuomio 21.4.1983 (Kok. 1983, s. 1245, 9 ja 13 kohta). Toistuvasti vahvistettu yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännössä.

ylennyskomitea sitoutui ottamaan huomioon kyseisen ylennysvuoden ylennyskomitean pöytäkirjan. Näin se katsoi voivansa ottaa huomioon kyseisenä ylennysvuotena noudatetut erityiset arviointiperusteet. Lopuksi ylennyskomitea sopi ottavansa huomioon muista jaostopäälliköistä laaditut arviointikertomukset.

43. Minusta ylennyskomitea vaikuttaa toimineen menettelyltään täysin sisäisten määräysten mukaisesti. Asian ollessa vireillä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ei ilmennyt eikä todettu missään vaiheessa, että tältä osin oli toimittu virheellisesti.

44. Valittajan väitteistä ainoa, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki, koski nimittävän viranomaisen väitettyä laiminlyöntiä ottaa vertailussa asianmukaisesti huomioon valittajan ansiot hänen toimiessaan parlamentin Madridin tiedotustoimiston päällikkönä kahden vuoden ajan. Kuten sanottu, asianomaisten ansioiden arviointi kuuluu nimittävälle viranomaiselle, joka vertailee ylennyskelpoisia hakijoita. Tuomioistuinvalvonnassa rajoitutaan tällöin tarkastelemaan sitä kysymystä, oliko nimittävä viranomainen kiistattomasti jättänyt kyseiset ansiot vaille riittävää huomiota.

45. Mielestäni ylennyskomitea ei ollut tehnyt havaittavia virheitä eikä ole aihetta olettaa, että nimittävä viranomainen oli jättänyt Samperin asianomaiset ansiot vaille ainakaan riittävää huomiota. Myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin näytti päinvastoin myöntävän, että nämä ansiot otettiin nimittävän viranomaisen arviossa huomioon.

46. Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kiinnitti valituksenalaisen tuomion 48—51 kohdassa liian vähän huomiota siihen, että ylennyskomitea viittasi useaan otteeseen Samperin ansioihin jaostopäällikkönä. Ylennyskomitean 19.5.1999 pidetyn kokouksen pöytäkirjasta [16] selviää nimittäin, että ylennyskomitea otti huomioon valittajan hoitamien tehtävien tason ja korjasi valittajan arvosanat sen mukaan (hänen arvostelunsa nousi hypoteettisesta 56 pisteestä 59 pisteeseen). Valituksenalaisen tuomion lainaukset 19.5.1999 pidetyn kokouksen selostuksesta osoittavat lisäksi, että Samperin ansioita todellakin verrattiin niiden virkamiesten ansioihin, jotka ylennettiin palkkaluokkaan A 4 vuoden 1997 ylennyskierroksessa, sekä kertomuksiin viidestä niin ikään ylennyskelpoisesta ja erinomaiset arvostelut saaneesta mutta ylentämättä jääneestä virkamiehestä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lainasi lisäksi kokouspöytäkirjaa, jonka mukaan suurin osa näistä (ylennetyistä) virkamiehistä hoiti jonkin aikaa jaostopäällikön tehtäviä vastaavia yksikön päällikön tehtäviä (valituksenalaisen tuomion 50 kohta). [17]

16 — Kuten on todettu valituksenalaisen tuomion 36, 37 ja 49 kohdassa, eikä tätä ole kiistetty.

17 — Se pitää tätä kuitenkin "epämääräisenä ja yleisluonteisena" huomautuksena, koska sen mukaan ei ollut mitään osoitusta kokonaisajanjaksosta, jonka kuluessa nämä virat täytettiin, eikä syistä, joiden vuoksi näitä virkoja pidettiin vertailukelpoisina parlamentin tiedotustoimiston päällikön viran kanssa.

47. Vuoden 1997 ylennyksissä ylennyskomitean lopullinen arvio oli kuitenkin Samperille kielteinen. Tähän ei ollut syynä se, että hänen hoitamiaan velvollisuuksia ei otettu huomioon, vaan se, että muut olivat ylennyskomitean mielestä (vielä) parempia. Se, että Samperilla on ilmeisiä ja tunnustettuja ansioita jaostopäällikkönä, ei sulje pois sitä mahdollisuutta, että ansioita vertailtaessa muilla virkamiehillä on enemmän ansioita — joko hoidettuaan jaostopäällikön tehtäviä tai muista syistä. Nimittävä viranomainen on voinut perustellusti katsoa, ettei Samperin ansioiden perusteella ole tarpeen antaa lisäpisteitä. [18] Nimittävä viranomainen ei toisin sanoen toiminut ilmeisen virheellisesti, kun se ensinnäkin esitti Samperin ansioista myönteisen arvion mutta ei toisaalta tehnyt niistä sitä johtopäätöstä, että hänellä olisi oikeus vaatia ylennystä.

48. Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei sen vuoksi todennut eikä myöskään voinut todeta vakuuttavasti, ettei komitea eikä näin ollen nimittävä viranomainen käyttänyt näissä olosuhteissa toimivaltaansa kohtuullisissa rajoissa. Ylennyskomitean arvioinnissa esiintyvästä "tietystä johdonmukaisuuden puutteesta" (valituksenalaisen tuomion 47 kohta) ei voi näin ollen olla kyse. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvio, jonka mukaan Samper hoiti tehtävänsä "menestyksellisesti", ei oikeuttanut tekemään sitä johtopäätöstä, että nimittävä viranomainen oli tehnyt "ilmeisen arviointivirheen" jättäessään hänen toimintansa jaostopäällikkönä vaille huomiota, ainakin riittävässä määrin (valituksenalaisen tuomion 52 ja 53 kohta).

49. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korvasi omalla arviollaan perustellun ja arvioitavaksi kelpaavan arvion, jonka nimittävä viranomainen laati voimassa olevien sääntöjen mukaan sille kiistattomasti kuuluvan harkintavaltansa rajoissa. Mielestäni Euroopan parlamentin kanneperuste on sen vuoksi perusteltu. Käsitystäni tukevat vielä eräät lisäseikat.

50. Ensinnäkin olen sitä mieltä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lähti liikkeelle siitä virheellisestä oletuksesta, että ylennyskomitean arvio oli perustunut yksinomaan arviointikertomusten arvosanoihin (valituksenalaisen tuomion 48 kohta). Kuten edellä esitetyistä seikoista ilmenee, kyseisten arvosanojen tasoa määritettäessä otettiin huomioon Samperin hoitamat tehtävät tiedotustoimiston päällikkönä. Tämän lisäksi mikään ei anna aihetta olettaa, että ylennyskomitea olisi jättänyt soveltamatta Samperiin erityisesti huomioon otettavia — tämän ratkaisuehdotuksen 41 kohdassa mainittuja — arviointiperusteita.

51. Toiseksi on varmaa, että asianomaisten ylennyskelpoisten virkamiesten erot olivat olleet vuoden 1997 ylennyksissä hyvin

18 — Ks. vastaavassa mielessä em. asiassa Cubero Vermurie annetun tuomion 21 kohta.

pienet. Käsiteltävänä olevassa asiassa on lisäksi kyse erityistapauksesta, koska ylennyskomitean oli tutkittava, miten Samper oli hoitanut tehtävänsä Madridin tiedotustoimiston jaostopäällikkönä, jättäen huomiotta hänen nimityksensä kumoamiseen johtaneet seikat. Näistä syistä lainkäyttöelimen on nimittävän viranomaisen arviointia arvioidessaan syytä toimia erityisen varovasti.

52. Minun mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiota ei voida näin ollen pysyttää. Tuomio on puutteellisesti perusteltu, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei osoittanut vakuuttavasti, että nimittävä viranomainen olisi käyttänyt toimivaltaansa ilmeisen virheellisesti. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio perustui ainoastaan yhteen Samperin väitteistä, on mielestäni aiheellista lähettää asia takaisin uutta käsittelyä varten.

V Ratkaisuehdotus

53. Edellä mainittujen seikkojen perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian siten, että se:

1) kumoaa Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-99/00, Samper vastaan parlamentti, 3.5.2001 annetun tuomion

2) palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle Samperin vireille paneman kumoamiskanteen uudelleen käsittelyä varten

3) toteaa, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.